

ARANKA GYÖRGY LEVELEI KOVACHICH MÁRTON GYÖRGYHÖZ.

1.

M.-Vásárhely, 12. Aug. 1796.

Tekintetes úr!

Kedves uram barátom!

Már talán ideje, hogy barátságos látogatásunkat és levelezésünket, melyet a közelebbi időnek mostohasága félbe szakasztott volt, elkezdjük. Engem legalább már tovább nem tilthat meg semmi is, hogy az én szívem hajlandóságát ne kövessem: a tekintetes úrnak is ismeretes jó szívébe és barátságába bízván bátorodom alkalmatosságot nyújtani.

Egy ide való tanuló deák indulván meg innét oly céllal, hogy tanulás végett külső universitásokba menjen, ennek kezébe adtam egynehány rendből álló kicsiny munkácskát, arra kérván, hogy ha Pestig érkezik, keresse fel a tekintetes urat s adja kezébe.

Ez a munka egy kis paradoxum: hogy Hunyadi János gubernatornak két János nevű testvére lett volna. A munkácskában citált datumokból, melyek részszerint nyomtatásban vannak részszerint pedig kézírásban kevés diplomatica-collectiómban én nálam levelekben és jegyzésekben, úgy jó ki: de mégis kétkedem rajta. A tekintetes úr barátságához bátorodom folyamodni: ha miben lehet, méltóztassék engem megvilágosítani. Világosításokra pedig nevezetesen ezekben látom szükségemet:

1. Az ifj. Corvinus János herceg gyermekei, felesége és levelei dolgában. 1508-ban már maga és fia megholt volt, a leánya és özvegye még meg voltak, arra vagyon levelem. De mikor ment férjhez az özvegy? Kihez ment? ezekről nem tudhatok semmit. Hasonlóképpen a leveleket, melyek a felséges kamara budai dícsőséges leveles házába visszakerültek, melyik herceg és melyik esztendőben küldé vissza József császár idejében?

2. Hogy 1430-ban Hunyadi János Turóc vármegyei főispán volt, azt vettem a főispánok tábláiból. Titulusuk ez: *Supremi Comitum eorum Comitatum, qui intra hodiernam Hungariam sita sunt.* A vármegyék rendi A. B. C. szerint vagyon és a főispánok rendi esztendő szám szerint, és többnyire utána van írva mindenkinek a kúttő a honnan vétetett, Wagner, Schmid, Belli Apparatus stb. Nem tudom ismer-e a tekintetes úr; szeretném tudni a tudós egybeszedőnek érdemes nevét, ne veszne el; mert valósággal becsületet érdemel. En n. Kornides uraménak gondolom. De ebben a cikkelybe 1430 Johannes Hunyadi Comes de Turóc z ninesen semmi próba. Ebben is instálom a tekintetes úr tudós ítéletét.

3. Hogy 1433-ban Hunyadi János erdélyi vajda volt, azt vettem ismét valami táblákból, melyeknek tilulusok ez: *Adversaria Ill. L. B. Keller ex Tabulano Camerae Posoniensis deprompta*. Ezeket én n. Kornides uramtól írtam volt le, ezeket maga szaporította volt n. Kornides uram, én azután megint bőven szaporítottam diplomákból. Columnákra van rubrikák alá írva. *Reges A. Episcopi Strig. Palatini Jud. Curiae Bani Dalm. Croat. Vojv. Transylv. etc. etc.* Bizonyítás nincsen mellőlük téve. Azt reméllem, hogy ezt a munkát bizonyosan ismeri a tekintetes úr, méltóztassék engem tudósítani, hogy az a báró Keller ki volt, vajjon nem b. Koller-e inkább?

4. A Kornides úram leveleiből emlékezem Kerhelich úrnak egy *Epistolica Dissertatio*-járól. Ezekből semmit sem ismerek. Méltóztassék a tekintetes úr erről is megvilágosítani engemet: Ki az a Kerhelich úr, micsoda munkái vannak, meg lehet-e munkáit kapni s kivált azt, a melyekben ez az *Epistolica Dissertatio* vagyon, ennek mi a titulusa?

Hát az egész munkáról, annak historiai igazságáról mit gondol a tekintetes úr, még azokat a jobbításokat, melyeket nevezetesen a tekintetes úr barátságából várok, hozzá tévén, megérdemli-e hogy a magyar társaság munkái között a világ szemei eleibe kitétessék? A társaság munkájának első darabja már sajtó alatt vagyon. Elég nagy rövidségünk vagyon benne. Se betűt, se papirost nem kaphattunk szépet. Az egész Erdély szegény ezekben. Ezután talán jobban leszen.

Vice-archivarius Lendvai ur azt mondotta volt nékem, hogy maga is szereti az eféle diplomaticumokat és dolgozik is bennök, s ígérte volt gratiáját, hogy ha mikben megtalálom és hivatala engedi segélni kíván: erre nézve bátorzkodtam annak a jó úrnak is írni, hogy ne sajnáljon segíteni; mivel nevezetesen a Hunyadi levelek kezu vannak, azon instálok a tekintetes úrnak, méltóztassék a munkácskát közleni avval az érdemes jó úrral.

A Hunyadi János apja a két levélben két néven jó elő, Oláh és Woyk; ezek közül a Woyk keresztségbéli név, nem familia név. Azért a két név közt nincsen ellenkezés, az Oláh név pedig azt gondolom csak *Spitznamen*. Erdélyben közönségesen, annál inkább az udvarnál s Magyarországon, úgy nevezték a Hunyadvármegyeiket melyet más familiákban is diplomátice meg tudok mutatni. Azért az igaz neve Hunyadi volt — de Hunyad- vagy talán amint Kerhelich akarja, Székely.

En most a vajdákon, vice-vajdákon, székelyek ispánain, egyszóval a diplomákból dolgozom. Azokat, melyek ad statum publicum Regni, et Constitutionis Nationales tam Hungarorum quam Sicular. et Saxon. tartoznak, mind külön külön egybe akarom szedni; Sic quae ad formam antiquam Administrationis et Possess.

tartoznak. Ha megengedi a tek. úr, mikor kész leszek velők, titulusokat fogom közleni. Instálók tudósítson, hogy maga most miben foglalatoskodik.

Még egyet! Comes de Zonuk a vajdák titulusában melyik Szolnok értetik: Interior-e vagy Exterior? Kornides Felmér, Benkő, Balia mind úgy tartják, hogy az Interior, én úgy találok, hogy az Exterior. Drága válaszáat instálom és igen különös tisztelettel vagyok

A tekintetes urnak

alázatos szolgálja

Aranka György.

2.

M.-Vásárhely 6-dik nov. 1796.

Kovachich Márton Györgynek barátságát ajánlja Aranka György.

Tudós jegyzésit kedves barátom uramnak a három Hunyady János oldalára köszönettel vettem és becses levelét óhajtvá várom. Szabad-e addig is, míg azt venném a barátságának egy új levéllel ösztönt adni? még pedig reméllem olyat: mely arra drága választ bizonyosan siettetni fogja; csak egyet kötvén ki, hogy a titulaturától magunkat is pennánkat is kíméljük meg. Én példát adok; párját várom.

Némely új dolgot, ismét egy mythost várjon az úr. Soha jobban nem esett nekem semmi, mint mikor n. gr. Teleki József úr exeljával utazván, és én a fa-levelű könyvet hozván elő az úr nem hihette, és azt mondotta reá: mythos. Az a szegény unitárius püspök attól félt, hogy a n. gróf el fogja venni tőlök a szép ritkaságát és eldugta volt: Azután, hogy a gróf kiment mondotta nekem, hogy ismét megkerült. Igen sajnálom, hogy az úr nem láthatta volt. Mert egész Európára lehet vetni, hogy akárhol becses ritkaság lenne. Még akkor az unitariusok, mint elnyomandó status igen híhetetlenek voltak, már nékiek is megjött a világok egy ítélő mester s a királyi táblán két assessor vagyon közülök. Nem alább való ritkaságról fogok most is tudósítást tenni. Régen azt mondták Africa semper aliquid apportat novi, de Erdélyből is csak akad egy-egy újság. De minekelőtte arra mennék, elébb az én barátságos kérésemet teszem az úr eleibe a társaság nevében.

A társaság munkáik első darabja már kijött. El lehetne erről is mondani: Ista capellani dudunt exspectata puella, post longa in lucem tempora prodit Anno. De a ki minket ismer s a közelebb múlt időket meggondolja, megenged, ha tetszik. Pestre Weingand Mihályhoz kiment belőle 500 darab. Ki volna más akire bátrabban bízhatnám, hogy a társaság Budán lévő barátainak meg adja s kezökbe szolgáltassa? mint az úr, ha maga

vagy szorgos foglalatosságától vagy gyengélkedő egészségétől megtiltatnék véghez vinni, az urra bízom, válaszszon maga helyettem, a kire bizza maga helyett.

Budán öt-öt forint esztendei fizetéssel ezek avatták volt be magokat. És adni kell nekik: Gr. Eszterházy József 1. Gr. Kohári Ferenc 1. Cons. Zerdahelyi Pál 1. Cons. Majtényi László 1. Com. ifj. Vay József 1. A hivatalosak, de még nem fizettek ezek, kiknek ismét adni kell: Fő Rov. Coss. Almási Pál excl. 3. B. Orczy László 1. Gr. Hadik János 1. Br. Podmanitzky József 1. Cons. Darvas János 1. Gr. Czirják 1. Mellette az öreg jezsuita 1. Camerae Praeses Szécsén 1. Tudós és levelező társ. ezeknek: Archiv. Lendvai Márton 1. Cons. Ref. Pető Jak. 2. Tallián Palat. expeditor 1. Mészáros Ignácz 1. Kiss István Conposs. 5. Kováchich György amennyire szüksége vagyon magának és szüksége leszen másokra nézve, kiknek a társaság nevében adni jónak itéli.

Én mai postával írni fogok Weingandnak is, csak az úr méltóztassék cédulát küldeni hozzá, hogy hányat adjon, melylyel magát megigazíthassa.

A rendes taxája esztendőnként a társaságnak öt-öt forint, akik fenn akarják tartani méltóztassék az úr az ajánlást bevenni. De kiváltképpen egy-két munkás társra volna szükségem; aki egy-egy cikkelyeskét bárcsak fél esztendőnként beküldene, vagy Pestre b. Prónai úr kezébe adná. De ugyan mindenik rendbeli társoknak szerzését és a társaság tekintetét ajánlom az úr ismeretes barátságába. Már az új mythosra!

Gondolja kedves uram barátom micsoda újságra tévék szert a napokban. Egy negyedfél árkusnyi kézírás. Írták 1533. deákul; szedték össze három darabból, melyek régi írások voltak; az első: Acta Radagi Regn. Gothorum; a más kettő is régi, de ebben Turci, Hungari, Csángo Hungari és Siculi megkülönböztetnek; hasonlóképen Terra Turcorum, Blacorum, Csangonum Sicularum és Ultrasilvania. A székelyek földének a centruma nevezetik Terra Alpium septem Silvarum. A székely nemzetnek fő tisztjei Rector Supremus, Rabonbani majores et minores, Gyula majores et minores, Horkácz majores et minores; ez tartott Béla idejéig 1069-ig, mikor erdélyi dux és vajda volt, ekkor Béla eltörölve a pogány tisztségeket, familiák s faluk neveit, a pogány nevek helyett szentek neveiket kellett felvenni, s a leveleket elégették. — Azt írja, hogy meg is verte érette az Isten Bélát. — A Rabonbanok, Gyulák, Horkáczok helyett lettek Supremi et vicecomites, hadnagyok és királybírák. De a Tribus, mely hat volt: Halom, Enlie (?), Jenő, Medgyes, Adorján és Abrám és a lineák megmaradtak.

Volt a Székelyeknek egy palladiumok: egy szerezsen dió pohár; találta volt még Seythiában Nabon Phileim Anachoharim.

Ebből csak a nemzet közönséges gyűlésébe s a fő Rabonbáunak volt szabad innia — ez ma is, úgy értem meg van. S most azon vagyok, hogy megszerezsem, legalább bizonyos legyek róla; az anya városuk volt Boud vára, a hová minden esztendőben fel kellett gyűlni a nagy áldozatra. Ez a vár szent. László idejében hányszor el, és maga építtetett benn lévén egy várat szent. László, a helység ma is meg van; itt vette a fiának Kálmán Lászlónak a székelvények ispánja leányát Drusillát feleségül; a lakodalomban maga is ivott a király a szerezsen dió pohárból. Bud várának helye és neve ma is meg van Udvarhely mellett. Itt volt a székelvények eredeti törvényök írva hat köre, mely nevezetett Hatkő vár. Árpád bejövén, onnan vette ezt a törvényt, mely szerint a kapitányokkal szövetséget kötött a Béla nótáriusa szerint. Akkor a székelvények fő Rabonbáinjok volt Zandirkám, az után Uopuolet, Uopuor Sándor, e keresztyénné lett, István s. t. b.

A Boud várát építette volt Bouda Nabon még Atila idejében. Meg van az ideje mikor s miért állott fel a székelvények közt a fiú leányság; mivel tartoztak a székelvények a királyoknak stb. Ezt most a társaság munkáinak második darabjába szándékozom kiadni magvarúl. Eredeti nyelven a KK. II. társasága munkáiba fog menni. Én erről a tárgyról az idén nem mehetvén Kolozsvárra, magam sem tudhatok semmit, azt mondják, hogy az első darabja kijött: de nem láthattam.

Második ujság, melyet a napokban találtam az: hogy az erdélyi vajdák nem belső Szolnok vármegyei fő ispánok voltak, mint régi és mai minden tudósok tartják, hanem külső Szolnok vármegyeiek. Így találom p. o. hogy:

1. 1368. Belső Szolnokban fő ispán volt Pál: a vajda pedig és Comes Siculorum Miklós.

2. 1346. „Nos Ngr. Andreas filius Endere Vcomes de Zonuh Exteriarii in persona Ngn. Viri Stephani Vojvodae Comititis de zonuh in congregatione nostra.“

3. 1334 „Thomas Vajvoda et Comes de Zonuh, Mgr. Joanni filio Petri Comiti suo de Zonuh Exteriori.“

A Scultetiaknak úgy tetszik legillendőbb párjokat kaptam Erdélyben Hunyad vármegyében az úgynevezett Kenefiatusokban s a szászok földén volt Grebiatusokban. Ezekben segéljen engem valamivel kedves uram barátom, ha a Kenefiatusoknak és Grebiatusoknak valahol nyomukat látta. Legalább a Scultetiakról való gondolatját a keze alatt levő diplomákhoz szabva méltóztassék feltenni. Ha tetszik a társaság munkáiba egy cikkelybe beteszem s a Keneszségekre és Gerébségekre nézve magam is hasznát veszem, a nyomán menvén, a mennyiben a dolog engedi.

Kedves uram barátom olyan nagy épületű dolgok körül forgolódik, lehetetlen, hogy azoknak a nagyoknak olyan drága

forgácsai ne essenek, melyek különben csak elenyésznének, ami munkánkban helyek vagyon, sőt fényt fognak neki adni. Közöljön velem belőlök s legyen nekem mint Arankának segítő munkás társom s barátom. Az Isten drága életét s egészségét tartsa meg.

3.

M.-Vásárhely 24. febr. 1798.

Tekintetes úr! Kedves barátom uram!

Ennek előtte méltóztatott volt nekem a tek. úr parancsolni egy kézírásnak megszerzése iránt: *De modo Exercituandi Transilvanorum*. Reménylem, a tekintetes úr eddig nyomába akadott és megkapta régen: én pedig híjába kergettem sokáig. Hanem a mult nyáron ismét utazván egy keveset és nyomába akadván: most már megkaptam és kötelességemnek ismertem a tekintetes urnak jelenti. Ha, a tekintetes úr parancsol iránta, első postával udvarlok véle. Én is kérem a tek. úr barátságát, hogy a mit maga is kapott, méltóztassék velem közleni.

Hogy vagyon kedves háznépe drága tek. úr? szaparodott-e a szerelem zálogjaival? Bátorkodom a ngs asszony ő nságát alázatosan tisztelni.

Az Árpád maradékitól való királyok diplomái már kiadatának-e? most miben foglalja közelébb tudós pennáját a tek. úr?

Elég dolgot ada a magyaroknak, kivált Erdélynek Schlözer úr!? Prof. Schedius úr egy tavali tudósításában azt írta vala, hogy Budán Pesten egy néhány jó urakkal, kik között a tek. urat is megnevezte, egybe állottak a nyelvművelő társaság segítségére. Hát mit csináltak a tek. urék? Másokról jött tudósításunk, hogy kész munkát is küldettek ahoz az úrhoz, hogy nekünk küldje be; de még semmit nem láttunk arról, se tudósított, hogy kiknek küldötte meg a munkát. Fogja venni a tek. úr a társaság levelét is közelébb; addig ajánlom magunkat atyafiságos barátságába! Uri válaszát várván, igen különös tisztelettel vagyok

A tekintetes urnak

alázatos szolgálja

Aranka György.

Kérem kedves tek. úr! méltóztassék ref. consil. Pető urat számmal tisztelni. Vagy gr. Teleki László úr vagy gróf Teleki Domokos úr Bécsből minden órán be fognak jönni Erdélybe. Kérem a tek. urat, küldjön nekem valami apró ujságokat, melyek az universitás nyomtató műhelyében kijöttek. Nevezetesen az universitas calendariumát, melyben a schematismus meg vagyon.

4.

Tekintetes úr, Nemes igyekezetű tudós hazafi!

Elvette köszönettel a nyelv művelő társaság a tek. úr nemes igyekezeteinek egy új jeles gyümölcsét, a kiadott kisebb magyar történetíróknak első darabját, illeti köszönettel. Vegye el a tek. úr ezennel a köszönet mellett a társaság örömének azon való jelentését is: hogy a nemes hazára nézve annak a nemes igyekezetnek kezdetét szemlélteti, magára nézve pedig a tek. úrban egy olyan érdemes barátját ölelheti. Méltóztassék a tek. úr a mi igyekezetünket ezután is atyafiságos jó hajlandóságában és szívességében megtartani, és a mi célunk előmenetelében nekünk mind pártfogónk mind nagy világához képest bölcs tanácsaival segedelmünk lenni.

M.-Vásárhely a társaság gyűléséből Sz. János havának 26-ik 1798.

Aranka György.

mint titoknak a társaság nevében.

5.

M.-Vásárhely 20. Jan. 1805.

Tekintetes úr,

Tudós hazafi, jó barátom uram!

A tekintetes úr hazafiúi nagy és nemes igyekezeteiről való közönséges jelentését a hozzám küldött kiadott és kiadandó szép munkáiról szóló nunciumban vevén, azt kihirdettem: az exemplárokat kiosztottam; sőt a munkáknak egy igen rövid specifikációját készítvén, azt is melléjük tettem. A kik eddig a subscriptóra magokat jelentették, azoknak neveiket ide zárom. Be kellett várnom a sz. Márton napi törvényes szakaszra az uraságot és az idegenekre nézve a farsang elejét is. Reményilem, ezután is lesznek, akik magokat jelenteni fogják: de már illendőnek tartottam a tekintetes urat bizonyossá tenni mind a subscribenseknek számáról: mind az én t. úrhoz való nagy tiszteletemről. Az új esztendőt szerencséltem és igen szíves barátsággal vagyok a tekintetes úrnak

alázatos szolgálja, barátja

Aranka György.

Tek. Kovachich úr kiadandó munkájára nálam subscribáltak ezek: Gr. Bethlen László úr 1 exempl. B. Bornemisza úr 3-ra, Itélőmester Szentpáli Elek 1-re, Gr. Teleki József tábla fia 1-re, B. Kemény Ignác 1-re, Gr. Bethlen Imre 1-re, Cserei Miklós tábla fia 1-re, Eder Károly József 1-re, Aranka György 1-re, Summa 11.

Többek is jelentvén magokat, azokról is tudósítást teszek.

6.

Méltóságos úr,

Kedves uram barátom!

A néhai asszony tiszteletére ismét egy új darabot ragasztok ide. A darab oláh nyelven vagyon, amint a deák fordításából ítélhetek, nem rossz munka; maga az írója derék jó legény. Más felől és többek is érkezvén Besztercéről, Szebenből, Kolozsvárról, amely helyekre írtam volt; azokkal is udvarlok.

Még mióta feriank van, nem mentem sehová, sok foglaltságom lévén; holnap indulok egyfelé: de ottan-ottan ismét haza térek. Már az uraságok innen többnyire eltávoztak. Ha a mgs. cancellarius úr exlja lejövend, majd itt is többen lesznek. A feriank szt. Márton napig tart novemberben.

Úgy hallatik: hogy az universitás Pestről Kassára menne; a fels. helytartó tanács pedig Budáról Pestre, és Budára a fels. neapoliti királyi udvart várnák Siciliából.

A gróf Gyulai Ignác úr exlja tiszteletére írt versekből ide zárok, méltóztassék a mgs. úr, ha méltóknak ítéli másoknak is adni belőlök. De az úrfit, a kedves fiát ki ne felejtse; akit szívesen ölelek és köszöntök. Remélhetem-e hogy ferian szerencsém leszen látni a mgs. urat? igen óhajtanám! Aki szíves barátságába ajánlott nagy tisztelettel vagyok

A tekintetes úrnak

igen alázatos szolgája

Aranka György.

7.

Kedves méltóságos uram, barátom!

Kedves levelére tett válaszat, tudósításomat, a néhai asszony emlékezetére parancsolt versek közül, a magaméit postán vette a mgs. úr. Azután jött be két példa melyeket ide zárok. Mihelyt többet kaphatok kezemhez, azokkal is udvarlok. Mert senki hívebben nem kíván szolgálni, mint én.

Gróf Gyulai Ignác horvátországi bán exlja tiszteletére írt gondolatomat is bátorodom ide zárni, közölheti ha fog tetszeni jó barátjaival, és megláthatja gener. B. Alvinczi úr exlja is. De ki fog nyomtattni is. Ajánlom magamat drága barátságába és vagyok

A méltóságos úrnak

alázatos szolgája

Aranka György.

8.

M.-Vásárhely 18. aug. 1806.

Méltóságos uram barátom!

Haza fordulván egy kevéssé keringésemből, ismét egy szép verset találtam postán Megyesről a n. asszony emlékezetére, ide

zárom. Maholnap újságokat várok Budáról. Az a híre, hogy királyi lakóhely lesz, ns. Magyarországnak s nekünk kimondhatatlan öröm és szerencse ő felségek személyét ily közel látni: de hogy ő felsége Austria örökségéből egy lépésnyit is elveszessen; és úgy kénytelenítenék ezt a változtatást tenni: abban az esetben vigasztalhatatlan lennék. Ajánlom magamat drága barátságába, az ifjú jó reménységű Kovachichot szívesen köszöntöm és vagyok

A Mgs úrnak

alázatos szolgálja

Aranka György.

9.

M.-Vásárhely 5. sept. 1806.

Méltóságos úr, kedves tudós barátom uram!

Kicsiny de becses 14. aug. költ levelét, a néhai asszony életével együtt örömmel vettem; és nagy köszönettel tartozom érte. Betegen vettem, azért késtem a válaszzal: most Istennek hála megfordultam. Azalatt vettem Kolozsvárról a n. asszony emlékezetére írt versek közül ismét egyet, melyet ide zárok.

Még többeket is várok iminnen amonnan.

Köszönöm a mgs úr barátságos ajánlását, hogy munkáinak megküldését ígéri: nagy kívánsággal várom, hogy a nem láttakat is láthassam.

Köszönöm azt is, hogy csekély munkámat a budai főméltóságokkal megkívánta ismertetni. Most jönnek ki a verseim Váradon; remélem, hogy a debreceni Dienes napi vásárra elkészülnek. Ez aránt kérem a mgs. urat méltóztassék figyelmetessé tenni reájok mind másokat, mind nevezetesen a bibliopolákat s Kis István és Institoris urakat. Ezekután ha ugyanis pénzem megfordulna belőlek, akarom ki adni azokat, amiket a magyar históriának, régiségeknek és diplomatikának világosítására dolgozgattam és gyűjtöttem.

Ezek felett arra a barátságra kérem kedves mgs. uram barátom, hogy betegeskedésének hírével engemet ne szomorítson, mert magamnak is elég bajom vagyok véle. Ajánlom magamat és nagy szíveséggel

A mgs úrnak

alázatos szolgálja, barátja

Aranka György.

10.

M.-Vásárhely 12. oct. 1807.

Méltóságos úr, kedves uram barátom!

Gróf Teleki József úr haza érkezett, és igen nagy örömet okozott nekem, midőn a mgs. úr egészséges állapotáról s hozzám való barátságának fenntartásáról bizonyossá tett.

13 hónapig tartott erős nyavalyám után két héttől fogva Istennek hála jobban vagyok; eddig csak tengettem, kevésre voltam alkalmas, kivált a feledékenység erősen elfogott volt. Most kezdettem dolgaimról s barátaimról megemlékezni.

Egy új jelenéstünk van az égen; egy üstökös csillag; talán az hozta ezt a váratlan és a szőlőket elrontó hideget s esőzéseket.

Csikban a rézbányáknál cementvizet találtak; mely a vasat rézzé változtatja és így egy új mód a veszedelmes bankó cédulák eltörlésének könnyebbítésére.

Miben fárad kedves mgs. úr? mi új szép könyveket eresztett a világra, mióta én megholtam volt. Tartson engem barátságában, aki legnagyobb tisztelettel vagyok

A mgs úrnak

igen alázatos szolgája

Aranka György.

A magyar nemzeti muzeumban levő eredetikből közli:

Dr. FERENCZY JÓZSEF.

KÖLTÉSZETI GYÖNGYÖK

a XVII-ik századból.

I.

A vígasztalhatlan.

Iste suum medicamen habet, sed ego laesus.

<p>1. Orpheusnak lantja
Keserves síralma
Úgy tetszik, zeng ez helyben:
Mert sűrű zokogás,
Síralmas bánkódás
Elhatott mindenkiben.
Még az madarak is,
Gyengén plántált fák is
Keseregnek szívekben.</p>	<p>3. Jaj! látok amottan
Momus kis ablakján
Halálos nagy sebebben
Egy fetrengő szívet;
Ereje elesett, —
Fene rágja éltiben.
Boszúság emésztí,
Fájdalom epeszti,
Gyöttri szegényt testiben.</p>
<p>2. Viola bűjában
Hervad bánatjában,
Rózsa is kornyadozik;
Az zöld fű kap gyászhoz,
Az napfény homályhoz, —
Minden öröm aggódik.
Mi oka ugyanis?
Minden szem sírván néz.
Föld színye is bánkódik.</p>	<p>4. Jelentsd panaszidat,
Ne titkolj sorsodat,
Óh szerencsétlen lélek!
Szarvas ha lövetik:
Oly fű találkozik —
Megtartatik az élet, ...
Ha orvosolható,
Érte lesz sok szánó —
Megtérhet még víg kedved!</p>